

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1960

BRNO 1961

Hradisko v Hamrech na Plumlovsku.

Josef Skutil

Hradisko v Hamrech na Plumlovsku bylo již předmětem několika drobnějších zpráv. V květnu 1960 prošli jsme s Jindř. Koukalem z Plumlova celé rozlehlé hradisko, jehož situace neodpovídá vždy plánu publikovanému J. Blektou v Ročence prostějovského musea 12, 1935, 44-48, který nutno na mnoha místech korigovat a doplnit. Hradisko /438-507 m/ je dnes částečně zalesněno a zčásti sice pasekou, kde však nebylo možno nikde provést ani sebemenší zkušební sondážní výkop. Nelze získat ani povrchové nálezy a ani vývraty, ani krtiny a ani okolí studánky, kde byly nedávno založeny skrýše pro stromky, neposkytly žádný materiál. Také starou školku a její záhony jsme prohlíželi bezvýsledně. Dlouhý val hradiska je na jednom místě nad žlebem ještě dnes ze starých předválečných výkopů odhalen a ačkoliv působí na prvý pohled dojmem gallské stavby, přece se jeho kamenná konstrukce liší od gallské práce nevzdáleného /6.5 km/ Starého Hradiska. Zajímavé je na kamenném valu téměř pravidelné střídání menších proláklinovitých kleslin vždy po 12-15 krocích, vzniklých asi v důsledku vnitřních stavebních valových konstrukcí. Poblíž tohoto valu byly sebrány z dosti četných výskytů 2 ukázky kameninové spečeniny, analogické např. materiálu z hallštattského Oberska u Loštic /"spečené valy"/. Zajímavé je, že na areálu bylo několik zřejmě neolitických mlýnských ploten. A. Gottwald PSP /1924/, 57, 130 uvádí z vícovské Brněnky nález velkého depotu, ale po jeho existenci není na Úsově /viz ČVMSO 44, 1931, 199-200/ ani stopy. J. Blekta považoval hamerské hradisko za lužické, J. Koukal vlastní naproti tomu z hradiska několik tenkých střepů neolitické pomalované keramiky a několik střepů silnější průvodní hrncovité keramiky.

Bylo by jistě záhodno, aby hradisko bylo pokud možno přesně zmapováno a současně profotografováno, jelikož jeho valy během doby podle pozorování a sdělení Koukalova značně zacházejí, dále by bylo nutné, aby na některých místech hradiska byly provedeny zkušební sondy, zejména ve vhodných partiích fortifikačních.

Der Burgwall Hradisko in Hamry bei Plumlov.

Aus dem Burgwall Hradisko /438-507 m/ in Hamry bei Plumlova im Prossnitzer Bezirk, wo sich grosse Wallanlagen, die J. Blekta im Jahre 1935 beschrieben hat, befinden, stammen einige Scherben der neolithischen, bemalten Keramik. Die Lokalität verdient eine planmässige Durchforschung.

Bánov - "Hrad" 1960.

Jiří Pavelčík

Poněvadž známou lokalitu Bánov "Hrad" /okr. Uh. Brod/ ohrožoval komorový od -

střel podložních hornin, byl autor pověřen záchranným výzkumem, který probíhal v době od 21.XI. do 24.XII.1960.

V průběhu prací se nám podařilo vyřešit dosud spornou otázku fortifikace, která je zejména dobře pozorovatelná v severní části hřbitova, který zaujímá jižní svah "Hradu". Stratigrafická pozorování ukázala, že "val" vznikl při budování příkopu středověkého hradu. Tvoří jej suťové vrstvy bez stop po konstrukcích, které byly navrženy před příkopem, aby zvětšily jeho hloubku. Podloží "valu" tvoří neporušená eneolitická vrstva, neboť starobronzové věteřovské osídlení se koncentruje v severovýchodní části vrcholové plošiny v místech výzkumu z let 1943 - 1951.

Nejcennější výsledky přinesl průzkum eneolitických vrstev. Mimo zbytky dvou kopulovitých pecí se nám z nich podařilo získat soubor nádob tzv. bošáckého typu kanelované keramiky. Jsou v něm zastoupeny šálky, džbánky, čerpáky s hrotitým i rovným dnem, mísovitě džbánky s vysokými páskovými uchy, velké i malé mísy s tunelovitými uchy a různě upraveným okrajem. Ze zásobnic a vakovitých hrnců jsme našli jen střepy. Nádoby byly zdobeny typickým širokým "brázděným vpíchem", rytím a slámováním. Přestože keramický materiál není dosud zcela zpracován, budeme v něm moci patrně rozlišit dva časové stupně, z nichž jeden bude ještě bližší původnímu eneolitickému základu, zatím co druhý bude již obsahovat prvky starobronzového období.

Pohozené a roztráštěné lidské kosti, nalezené spolu se zvířecími, patrně dokládají anthropofagii. Věteřovsko-maďarské kulturní souvrství poskytlo pouze běžný keramický materiál.

Bánov - "Hrad" 1960.

Fortsetzung der Rettungsgrabung auf der bekannten Lokalität. Wir gewannen eine Reihe von Keramikformen des Véterover-Typus. Eine ausserordentliche Bedeutung hat der Fund eines ersten grösseren Komplexes von ganzen Gefässen des Bošáca-Typus der kannelierten Keramik.

Nález šňůrové keramiky u Dobrochova.

Jaromír Ondráček

Při úpravě terénu na návrší u Dobrochova narazili vojáci v hloubce asi 1 m na dvě nádoby, které předali do musea v Prostějově. Při prohlídce naleziště bylo zjištěno, že jde o hlinitý kruhový násyp asi 2,5 m vysoký o průměru asi 12-15 m /mohyla?/. Obě získané nádoby jsou bohatě zdobené vtlačovaným ornamentem a lze je datovat do pozdního úseku šňůrové kultury. Zvláště pohár s jazykovitým držadlem při okraji, zdobený vodorovnými liniemi a klikátkou se shoduje s podobnými tvary mladé slezské šňůrové kultury.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1960.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludikovská.
- Na titulní stránce: Pozlacený gombík z pohřebiště u VI. kostela
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.